

Bemærkninger til forslaget

De nordiske statsministre og Nordisk Råds Præsidium besluttede den 15. november 1994 at nedsætte en fælles arbejdsgruppe, bestående af parlamentarikere og samarbejdsministre fra de nordiske lande, med den opgave at analysere det nordiske samarbejde i lyset af de umiddelbart forestående folkeafstemninger i Finland, Norge og Sverige og medlemskab af EU, der som bekendt førte til, at Finland og Sverige tilsluttede sig Unionen.

Resultatet af arbejdsgruppens arbejde blev fremlagt i rapporten »Nordisk Samarbejde i En Ny Tid«, som blev overgivet til Nordisk Råd og behandlet på den 46. session i Reykjavik den 28. februar – 2. marts 1995. De fleste af rapportens henstillinger kan rummes inden for den gældende Helsingforsaftale. Dog er der med henvisning til en rapport om ligebehandling i Norden (Åsling-rapporten) foreslået indførelse af en generel regel om ligebehandling af nordiske statsborgere samt en række bestemmelser om ændringer af Nordisk Råds organisation og samarbejdsformer. Nordisk Råd besluttede at anmode Nordisk Ministerråd og de nordiske landes regeringer om i samarbejde med Nordisk Råds Præsidium at udarbejde et ministerrådsforslag om de ændringer af Helsingforsaftalen, som følger af rapportens henstillinger.

Ministerrådsforslag om ændringer af Helsingforsaftalen blev vedtaget, og den ændrede Helsingforsaftale blev i overensstemmelse hermed undertegnet på Nordisk Råds ekstraordinære session i København den 29. september 1995.

Til de enkelte artikler kan følgende bemærkes:

Artikel 2:

De nordiske statsministre har – som led i arbejdet med at forenkle medborgernes muligheder for at rejse, tage ophold og beskæftigelse i Norden – anmodet om en vurdering af mulighederne for og hensigtsmæssigheden af en nordisk ikke-diskrimineringsklausul i Helsingforsaftalen. Nordisk Ministerråd anmodede derefter den tidligere svenske industrimi-

nister Nils G. Åsling om at klarlægge forudsætningerne for klausulen.

Af Nils Åslings rapport fremgår, at en nordisk ikke-diskrimineringsklausul er af en anden juridisk natur end EU-rettens, der i princippet indgår i et overstatsligt retssystem i modsætning til den nordiske konsensusordning. Ved udarbejdelsen af den nordiske klausul er der hentet inspiration fra EU-retten, men det traditionelle nordiske samarbejdes karakter er lagt til grund. Der er således ikke tale om en juridisk bindende regel, men en bestemmelse, som pålægger de nordiske lande en pligt til at tilstræbe, at fremtidige regler ligebehandler statsborgere i de nordiske lande.

Forslaget om en nordisk ikke-diskrimineringsklausul fik tilslutning på Nordisk Råds session i Reykjavik.

Artikel 48:

Ændringen er en konsekvens af ændringerne af artiklerne 52, 53, og 54.

Artikel 51:

Som noget nyt indføres begrebet temasessioner. Ændringen skyldes ønsket om at fremme smidigheden i Nordisk Råds arbejde.

Artikel 52:

Ændringen er en konsekvens af de nordiske statsministres henstilling om, at det nordiske samarbejde følger kalenderåret. Dernæst er de tidligere specifikke bestemmelser om medlemmernes antal overført til Nordisk Råds forretningsorden. Artiklens andet stykke er ændret i konsekvens af ønsket om, at repræsentanter for hver partigruppe indgår i Præsidiet. Endvidere er den gældende bestemmelse om suppleringsvalg overført til forretningsordenen.